InTema septembra - Školska klima i kultura kao uvod učenja o miru

Početak školske godine obično obilježavaju novi razredi, novi kolektivi, novi rasporedi sjedenja, te one važne prve sedmice u kojima se, često nesvjesno, postavljaju temelji za to kako će razred funkcionisati narednih mjeseci.

Školska klima i kultura

kao uvod u?enja o miru

Za po?etak

Početak školske godine obično obilježavaju novi razredi, novi kolektivi, novi rasporedi sjedenja, te one važne prve sedmice u kojima se, često nesvjesno, postavljaju temelji za to kako će razred funkcionisati narednih mjeseci. Upravo zato smo za prvu temu ove školske godine, na InŠkoli odabrali školsku klimu i kulturu – vođeni pitanjem kakve odnose gradimo u učionici od prvog dana.

Školska klima i kultura zvuče kao apstraktni pojmovi, ali zapravo opisuju nešto što svaki nastavnik već prepoznaje iz svakodnevnog rada. Kultura škole je ono neizgovoreno "ovako mi ovdje radimo stvari" – navike, običaje i uvjerenja koja se prenose kroz školu, a koje rijetko izgovaramo naglas, ali ih svi osjećamo: da li se kod nas greške kažnjavaju ili se iz njih uči, da li se problemi rješavaju razgovorom ili ćutanjem, da li se novi kolega ili novi učenik lako uklopi ili mu treba mjesecima da se osjeća "svoj".

Školska klima je ono što se od te kulture stvarno osjeti svaki dan – u tonu kojim se nastavnik obraća učeniku, u atmosferi na času, u tome da li se dijete raduje dolasku u školu ili ga je strah.

Zato, kada razmišljate o ovoj temi, ne treba da tražite nešto što treba uvesti u svakodnevnu praksu, nego nešto što već radite, samo mu možda niste dali ime. Nekoliko primjera odakle možete krenuti u razmišljanju:

> Promislite o svojoj praksi
>
> - Kako pozdravljate u?enike na po?etku ?asa ili kako reagujete kad neko zakasni – to je klima
> - Na?in na koji rješavate sitne sukobe u razredu (sva?u oko klupe, ko je prvi digao ruku) – to je klima
> - Da li imate neki "ritual" u razredu (kako po?injete ?as, kako obilježavate ro?endane, kako se pozdravljate na kraju sedmice) – to je kultura
> - Kako reagujete kada u?enik pogriješi – da li se osje?a sigurno da pokuša ponovo – to je klima
> - Da li u vašem razredu u?enici znaju da mogu do?i da vam nešto kažu, a da ne?e biti ismijani ili kažnjeni – to je klima povjerenja
> - Kako izgleda vaš odnos sa kolegama u zbornici – da li se me?usobno podržavate ili takmi?ite – i to je dio školske kulture

Istraživanja pokazuju da škole s toplom, sigurnom i dosljednom klimom imaju zadovoljnije i uspješnije učenike, ali i zadovoljnije nastavnike, dok škole s lošom klimom imaju više vršnjačkog nasilja i osipanja učenika. Zato je važno da počnemo od pitanja: kakvu klimu i kulturu mi svakodnevno gradimo u svom razredu i školi.

Zato je početak školske godine idealan trenutak za ovu temu. Dok se tek uspostavljaju pravila razreda i prve grupne norme, lakše je unijeti naviku aktivnog slušanja, dogovaranja i asertivnog rješavanja neslaganja nego to raditi u martu,

kad su obrasci ponašanja u razredu već ustaljeni i teže ih je mijenjati.

O ?emu možete pisati ovog mjeseca

- Kako gradite osje?aj pripadnosti i prihva?enosti u razredu, posebno na po?etku godine
- Rituali i aktivnosti kojima uspostavljate razrednu klimu punu povjerenja i saradnje
- Razvoj socioemocionalnih kompetencija – prepoznavanje i regulacija emocija, empatija, samosvijest
- Kako reagujete kada do?e do sukoba me?u u?enicima – primjeri asertivnog, nenasilnog rješavanja, na koje na?ine kod u?enika razvijate asertivni dijalog i rješavanje problema
- Kooperativno u?enje i grupni rad kao prostor za vježbanje saradnje, a ne takmi?enja
- Kako podsti?ete u?enike da ?uju i uvaže perspektivu drugoga, uklju?uju?i i neslaganja oko "osjetljivih" tema
- Konkretne pripreme za ?as u kojima ste primjenjivali ove elemente, vježbali rješavanje problema i konflikata, radili na razrednim pravilima, primjenjivali kooperativno i aktivno u?enje
- Vaša pitanja i dileme – šta vas zanima ili zbunjuje kada je rije? o školskoj klimi i kulturi, o ?emu biste voljeli da razgovarate s kolegicama i kolegama

Pišite u formi koja vam odgovara – kratka refleksija, autorski tekst, priprema za čas ili samo pitanje na koje tražite odgovor od zajednice. Sve je dobrodošlo, a najviše nas zanimaju vaša iskustva iz učionice – ono što ste isprobali, što je uspjelo, a što nije.

?itamo se na InŠkoli ?

Tema mjeseca i aktivnosti realizuju se u okviru projekta Dijalog za budu?nost 3 – #DFF3, kojeg provode UNDP Bosnia and Herzegovina, UNICEF Bosna i Hercegovina i UNESCO, u saradnji sa Rezidentnom koordinatoricom Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini, te u partnerstvu s Predsjedništvom Bosne i Hercegovine i Ministarstvom civilnih poslova Bosne i Hercegovine. Projekt finansira United Nations Peacebuilding Fund (#PBF).

#DFF3 #dijalogzabudu?nost3 #dialogueforthefuture3 #PBF #ZajednicaNastavnika

Collections

Inspiriraj se

Školska klima i kultura